

ФАКУЛЬТЕТ СХІДНОЇ І СЛОВ'ЯНСЬКОЇ
ФІЛОЛОГІЇ

Кафедра східної і слов'янської філології

Рівень вищої освіти	перший (бакалаврський)
Кафедра	кафедра східної і слов'янської філології
Факультет	факультет східної і слов'янської філології
Викладач	к.філол.н., доц. Охріменко Марина Анатоліївна
Статус дисципліни	вибіркова дисципліна професійної і практичної підготовки
Курс, семестр	V семестр
Обсяг дисципліни у кредитах ЄКТС / загальна кількість годин	3 кредити ЄКТС / 90 годин
Мова викладання	українська/перська
Коротка анотація дисципліни (Що я вивчатиму?)	Предметом курсу за вибором є вивчення сутності перекладацької діяльності, знання понятійно-термінологічного апарату дисципліни, основні методи і принципи перекладацького аналізу перськокомовного тексту.
Мета вивчення дисципліни (Чому це цікаво й потрібно вивчати?)	Метою засвоєння курсу є навчити студентів застосовувати функціональну модель перекладацького аналізу перськокомовного тексту, а також методам зіставного та дискурсивного аналізу мовних явищ. Під час опанування цієї дисципліни студенти вчаться досліджувати лексичну і граматичну семантику одиниць мови оригіналу та формувати тактику їх відтворення у цільовій мові.
Результати навчання (Чому я навчуся на цій дисципліні?)	У результаті вивчення цього курсу студент повинен: знати: рівні перекладу; одиниці перекладу; класифікацію способів перекладу; норми перекладу; термінологічні концепти перекладознавства; дискурс перекладача; семантичну та синтаксичну організацію тексту і види інтерференції; уміти: вживати у перекладі словосполучення, граматичні форми, синтаксичні конструкції, властиві мові перекладу; не вживати під впливом мови оригіналу лексичні одиниці, граматичні форми і синтаксичні форми мови перекладу, які відсутні у мові оригіналу; уникати лексичної та граматичної інтерференції: вербалізація, номіналізація, експлікація; професійно користуватися моделями перекладацького процесу; здійснювати перекладацький аналіз текстів, що належать до офіційно-ділового, науково-технічного, публіцистичного та художнього стилів; професійно користуватися методикою перекладу термінологічної лексики; точно і адекватно використовувати граматичні, лексико-граматичні та лексико-семантичні трансформації; володіти: навичками визначати основні положення і принципи перекладацького аналізу; навичками аналізувати фундаментальні концепції перекладознавства та синтезувати набуті теоретичні знання для здійснення адекватного перекладу та перекладацького аналізу широкого кола матеріалів; навичками застосовувати структурні методи дослідження одиниць всіх рівнів мови і перекладу і визначати структуру та прагматику одиниць тексту; навичками визначати актуальні перекладацькі проблеми тексту та здійснювати адекватний переклад та перекладознавчий аналіз різностильових текстів перською та українською мовами; навичками досліджувати прагматику тексту оригіналу та тексту перекладу і ідентифікувати семантичну, синтаксичну та функціональну кореляцію вихідного та цільового текстів.
Компетентності (Яку сукупну користь я отримаю від вивчення цієї дисципліни?)	Основні завдання навчальної дисципліни пов'язані з формуванням у майбутніх фахівців таких компетентностей: <i>інтегральної компетентності (ІК):</i> здатність розв'язувати складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми в галузі філології (лінгвістики, літературознавства, фольклористики, перекладу) в процесі професійної діяльності або навчання, що передбачає транслювання інформації українською, перською, другою східною та західноєвропейською мовами та/або здійснення перекладацької діяльності, і характеризується комплексністю та невизначеністю умов. <i>загальних компетентностей (ЗК):</i> – ЗК 3. Здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово. – ЗК 5. Здатність учитися й оволодівати сучасними знаннями. – ЗК 6. Здатність до пошуку, опрацювання та аналізу інформації з різних джерел. – ЗК 9. Здатність спілкуватися іноземною мовою; – ЗК 12. Навички використання інформаційних і комунікаційних технологій, зокрема вирішення стандартних завдань професійної діяльності. <i>фахових компетентностей (ФК):</i> – ФК 2. Здатність використовувати в професійній діяльності знання про мову як особливу знакову систему, її природу, функції, рівні. – ФК 4. Здатність аналізувати діалектні та соціальні різновиди мов, що вивчаються, описувати соціолінгвальну ситуацію. – ФК 6. Здатність вільно, гнучко й ефективно використовувати мови, що вивчаються, в усній та письмовій формі, у різних жанрово-стильових різновидах і регістрах

СИЛАБУС

вибіркової навчальної дисципліни

**«Принципи перекладацького аналізу
перськокомовного тексту»**

Спеціальність: B11 (035) Філологія

Спеціалізація: B11.067 (035.067) Східні мови та літератури (переклад включно), перша – перська

Освітня програма: Перська мова і література та переклад, друга східна мова, західноєвропейська мова

	спілкування (офіційному, неофіційному, нейтральному), для розв'язання комунікативних завдань у різних сферах життя. – ФК 7. Здатність до збирання й аналізу, систематизації та інтерпретації мовних, літературних, фольклорних фактів, інтерпретації та перекладу тексту. – ФК 8. Здатність вільно оперувати спеціальною термінологією для розв'язання професійних завдань. – ФК 11. Здатність до надання консультацій з дотримання норм літературної мови та культури мовлення. – ФК 14. Здатність до здійснення повного й адекватного письмового та усного (послідовного) перекладів текстів різних жанрів і стилів з перської, другої східної та західноєвропейської мов українською та навпаки, створювати письмовий та усний перекладацький супровід міжкультурної фахової комунікації.
Види занять і їхній розподіл за годинами	Практичні заняття – 30 год. Самостійна робота – 60 год.
Тематика (змістові модулі) навчальної дисципліни	Тема 1. Засоби адекватного перекладу. Тема 2. Поняття рівнів, одиниць, способів перекладу. Тема 3. Поняття еквівалентного та адекватного перекладу. Тема 4. Семантична та синтаксична організація тексту. Тема 5. Система лексичних та граматичних засобів когезії. Тема 6. Основні прийоми перекладу текстів суспільно-політичної тематики. Тема 7. Класифікація перекладацьких трансформацій.
Політика оцінювання (розподіл балів і критерії)	1. Методи семестрового контролю – максимальна кількість балів за роботу на практичних заняттях протягом семестру дорівнює 50. Оцінювання здійснюється під час усіх видів навчальних занять і за результатами самостійної роботи. Під час практично занять оцінюється усна відповідь, виконання практичних завдань, презентація проєктів для самостійного опрацювання. Застосовуються такі методи контролю: – методи усного контролю: індивідуальне опитування за теоретичним матеріалом, підготовлена доповідь, коротке повідомлення; – методи письмового контролю: експрес-контроль, тестові завдання. 2. Методи проміжного контролю – відбуваються у березні, коли викладач вираховує середнє значення балів за аудиторну й самостійну роботу студента з округленням до десятої частки числа. 3. Модульна контрольна робота – максимум 50 балів за всю МКР, якщо передбачено підсумковий контроль у формі заліку. МКР виконується й оцінюється після завершення модулю, зміст МКР регламентується на засіданні кафедри. 4. Методи підсумкового контролю – залік. 5. Особливості організації навчального процесу, оцінювання всіх видів роботи, проведення МКР, семестрового, проміжного і підсумкового семестрового контролю за дистанційною формою навчання регламентується положенням про Порядок проведення семестрового контролю в дистанційному режимі з використанням ІТ-технологій з усіх навчальних дисциплін¹.
Пререквізити (передумови вивчення дисципліни)	Успішне опанування курсів «Перська мова», «Практична фонетика перської мови», «Практична грамати́ка перської мови», «Вступ до іранської філології» та «Основи теорії і практики перекладу (перська і українська мови)» на І та ІІ курсах навчання.
Навчально-методичне й інформаційне забезпечення	Основна (базова): Бабенко С., Амеліна С., Білоус Н. (2018). <i>Актуальні проблеми теорії і практики сучасного перекладу</i>: Центр навчальної літератури. Коптілов, В. В. (2002). <i>Теорія і практика перекладу</i>: Навчальний посібник. Київ: Юніверс. Корунець, І. В. (2001). <i>Теорія і практика перекладу (аспектний переклад)</i>: Підручник. Вінниця: «Нова Книга». Корунець, І. В. (2008). <i>Вступ до перекладознавства</i>: Підручник. Вінниця: «Нова книга». Литвин, І. М. (2013). <i>Перекладознавство</i>: Науковий посібник. Черкаси: «Видавництво Ю. А. Чабаненко». Ми́рам Г., Гон А. (2003). <i>Профессиональный перевод: Учебное пособие</i>. К.: Эльга, Ника-Центр. Охрі́менко, М. А. (2010). <i>Практичний курс перекладу з перської мови</i>. Київ: Вид. Центр КНЛУ. Чередниченко О.І. (2001). <i>Міжкультурні аспекти перекладу // Мовні і концептуальні картини світу</i>. К.: КНУ ім. Т. Шевченка. Aghdassi, A. (2019). <i>Persian academic reading</i>. London, New York: Routledge. Korangi, A., Miller, C. (2018). <i>Trends in Iranian and Persian Linguistics</i>. Berlin, Boston: De Gruyter Monten. Shabani-Jadidi, P. (2016). <i>What the Persian Media Says</i>. London, New York: Routledge. Додаткова: Білозерська, Л. П., Возненко, Н. В., Радецька, С. В. (2010). <i>Термінологія та переклад</i>: Навчальний посібник для студентів філологічного напрямку підготовки. Вінниця: «Нова книга». Гнатюк Н.Г. (2003). <i>Ономастичні реалії в міжкультурному аспекті перекладу англomовних текстів // Проблеми семантики слова, речення та тексту. Збірник наукових праць / Відп. ред. Н.М. Корбозерова</i>. Зорівчак Р.П. (1989). <i>Реалія і переклад. На матеріалі англomовних перекладів української прози</i>. Львів: Видавництво при Львівському державному університеті. Кальниченко, О. А., Подміногін, В. О. (2005). <i>Історія перекладу та думок про переклад у текстах та коментарях. Частина перша: Загальні питання. Стародавні часи</i>: Навчальний посібник. Харків: Вид-во НУА. Карабан В.І. (2001). <i>Переклад англійської наукової та технічної літератури. Частина 2. Лексичні, термінологічні та жанрово-стилістичні труднощі</i>. Вінниця: Нова книга.

¹ <http://surl.li/cxvmv>

	Колодій, Б. М. (2021). <i>Переклад аудіовізуальних текстів фахового спрямування</i>: Навчальний посібник. Київ: Центр навчальної літератури. Салімі, Хамід Реза, Храновський, В. А., Мазепова, О. В., Бочарнікова, А. М. (2006). <i>Українсько-перський словник</i>. Київ: Кондор. Саприкін, С. С., Чужакін, А. П. (2011). <i>Світ усного перекладу</i>. [укр.]: Навчальний посібник. Вінниця: «Нова книга». Akbari, F. (2020). <i>Iran's Language Planning Confronting English Abbreviations. Persian Terminology Planning</i>. Charm: Springer. Green, N. (2019). <i>The Persianate World</i>. Oakland: University of California Press. Meidani, M. (2020). <i>Persian Calligraphy. A Corpus Study of Letterforms</i>. London, New York: Routledge. Miller C., Aghajanian-Stewart, K. (2018). <i>A Frequency Dictionary of Persian</i>. London, New York: Routledge. Mirvahedi S. H. (2019). <i>The Sociolinguistics of Iran's Languages at Home and Abroad</i>. Cham: Palgrave Macmillan. Sahraii, R. M., Ahmadi-Ghader M. (2018). <i>Amuzesh karbord-e vaje</i>. Tehran: Daneshgah-e Alame Tabatabaai. Sahraii, R. M., Etemadeslami, M. (2019). <i>Charchub-e 1</i>. Tehran: Daneshgah-e Alame Tabatabaai. Sahraii, R. M., Soltani, M. (2019). <i>Iranshenasi</i>. Tehran: Daneshgah-e Alame Tabatabaai. Sedighi A., Shabani-Jadidi, P. (2018). <i>The Oxford Handbook of Persian Linguistics</i>. Oxford: Oxford University Press. Yousef, S. (2018). <i>Persian. A Comprehensive Grammar</i>. London, New York: Routledge. Yousef, S., Torabi H., (2020). <i>Basic Persian. Grammar and Workbook</i>. London, New York: Routledge. Додаткові ресурси: – Encyclopædia Iranica: https://www.iranicaonline.org/ – Fars News: https://www.farsnews.ir/ – IRIB New Agency: https://www.iribnews.ir/ – IRIB: https://www.iribnews.ir/ – Persian pronunciation dictionary: https://forvo.com/languages/fa/ – Бібліотека ІПІ Національної бібліотеки України імені В.І. Вернадського: http://www.nbuv.gov.ua/node/422 – Бібліотека Тегеранського університету: https://library.ut.ac.ir/fa – Електронний ресурс для пошуку теоретичних і практичних джерел з перської мови, іраністики, мовознавства тощо: https://www.twirpx.com/ – Інституційний депозитарій: http://rep.knlu.edu.ua/xmlui/ – Інформаційна агенція ІПІ (IRNA): https://www.irna.ir/ – Іранський сервер обміну відео: https://www.aparat.com/ – Кафедра східної і слов'янської філології КНЛУ: http://eastphil.knlu.edu.ua/ – Офіційний сайт КНЛУ: www.knlu.edu.ua – Офіційний сайт Посольства ІПІ в Україні: https://www.iranembassy.com.ua/ – Перська мова: історія виникнення та розвитку: https://youtu.be/C1KB7dS0998 – Фонд «Сааді»: популяризація перської мови, культури і літератури за межами Ірану: https://saadifoundation.ir/fa
Форми і способи поточного та семестрового контролю	<i>Семестрове оцінювання</i>: аудиторна робота, самостійна робота, МКР. <i>Підсумкове оцінювання</i>: залік. <i>Умови допуску до заліку</i>: наявність відповідей на практичних заняттях, МКР, виконання усіх запланованих видів аудиторної і позааудиторної навчальної роботи.

Затверджено на засіданні кафедри східної і слов'янської філології, протокол № 15 від «15» квітня 2025 р.

Завідувач кафедри

(підпис)

Ольга ВАЛІГУРА

(ім'я, прізвище)

Перезатверджено на засіданні кафедри східної і слов'янської філології, протокол № _____ від «_____» _____ 202__ р.

Завідувач кафедри

(підпис)

(ім'я, прізвище)